

19-10-70

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Σελ. IV 43/1970

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-15/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Κάτω Μαυρικῶς
(παλαιότερον ὄνομα : .. Μαυρικῶς), Ἐπαρχίας .. Μεσοβορξίου
Νομοῦ Αἰτωλίας
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημ.
Θ.δίνης Παπανδρέου ἐπάγγελμα .. Δημ. φοι
- Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. Κάτω Μαυρικῶς
- Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. <10>
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Κων. νος. Τσιάνος

ἡλικία .. 77 εἰς γραμματικὰ γνώσεις .. Δημ. Σολέου

..... τόπος καταγωγῆς Κάτω Μαυρικῶς
νός

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Πεδινὰι - ὄρειναι

Ἐπὶ τῇ περιοχῇ αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ὁπῶρην χωρίζεται

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητα· δ) εἰς μόνας κλπ.

..... δὲ τοὺς χωρικοὺς

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ;

..... Ναί

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... μετ' ὀλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)

..... σέμπροι Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

..... δι' ὅλον τὸν χρόνον, ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα

... ὁρίσκει μέρη καὶ ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Εἰς ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ...

Ναί, ἀπὸ ὁρίσκει τῶν ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;

..... ἐπὶ καὶ χωρίου

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ... ὅχι ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... ὅχι

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

1. Μὲ ζῶντιν κὺν κώπρον.
2. Μὲ καῦσιν καὶ καμνισμὸν μετὰ τὸν
θερισμόν.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; μετὰ τὸ 1930.

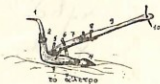
- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; μετὰ τὸ 1940.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύπου αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Δίφτερο - Σιδουρτζῆ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Διφύριον 4. 7. 10.
2. Κονοῦρα 5. 8.
3. Ὀπί 6. 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. 1940.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1968.

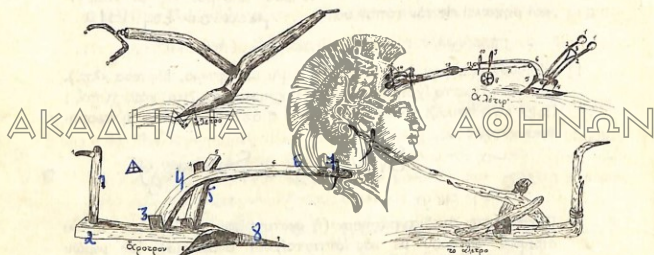
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1968.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ1955.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

.....εἰδικοί γεωργοί.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ...καροζάρι...	6. ...εἰς βαλτα...	11.
2. ...κουτάρ...	7. ...καὶ ἡ δ...	12.
3. ...εἰς ν...	8. ...φτερά...	13.
4. ...εἰς ν...	9.	14.
5. ...εἰς ν...	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..... ἦτο μιᾶς μορφῆς, δι. ἀπ. τὰ εἶδη.
..... χωραφιῶν.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

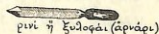
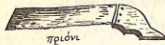
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδηροῦ ;.....

.....
.....
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

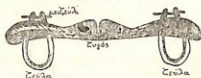
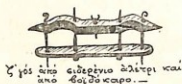
..... 1. σκεπάρνι 2. πριόνι 3. ἀρίδι.....
..... 4. ξυλοφάι.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. βόες. καὶ ἵπποι.

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; . . . ἐχρησιμοποιοῦντο. ἓνα καὶ δύο.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
 Ναί.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

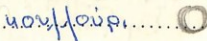

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

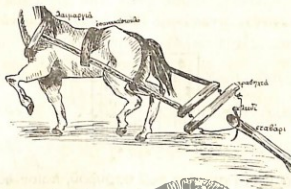

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....Ζυγαρχία.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

.....1. ἄνδρας, ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ καὶ 2. ὁ ὄνημρεὺς.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μέ σοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

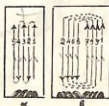
.....Μέ... ἔχουν τὰ ὄνια τοῦ ὄνου καὶ ἄλλα...
ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων...

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... κατ'εὐθείαν γραμμὴν με ἀνοιγομένας
... αὐλακὰς

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιές, μεσοβάδες κ.λ.π.) ;

..... ἔγινετο με σποριῆς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ; ... Ναί

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

..... ὅε ὀρεινῆς αὐραὶ τῶν χωραφίων

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

..... Ἡ διάνοξις τῶν αὐλάκων με τὰ ὑνί

... βαθιά

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. εἰς... ὄλα καὶ... ὀργώματα

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Διὰ τὴν... σπορὰν... τ.αῦ...
... ἔισαν... ἔν... ὀργωμα... Διὰ τὴν... σπορὰν... τ.αῦ...
... ἀραβοσίτου... δίο... Μάριαν... καὶ... Μάϊον...
... καὶ... ἐλέγχο... διβόλισμα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὁμοίως ὡς καὶ ἀνωτέρω

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...
... ἔν... μῶνον... ἔσο

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ... ὁ ἥμερον... χιμῆται... ἔν... μῶνον... ὀργωμα

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... τὸ... βαλκμά

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

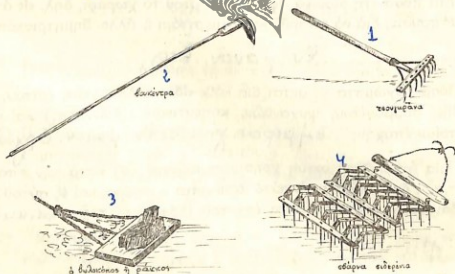
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

.....Μετὰ τὴν βουκέντρον.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ἔχιντο... ἑργαλεῖα... μετὰ τὴν... ἑργαλεῖα... τῶν... ἑργαλεῖων.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων)

.....Ἡ... σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ... ἔχιντο μετὰ τὴν... ἑργαλεῖων, ἢ τὸ... ἑργαλεῖον... ἑργαλεῖων.....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... Η... πλάτα... καὶ... τοῦ... εὐαριστήρι... ἀμείν...
 με... τῶν... μασημάτων... ἀλλὰ... οἱ... ἀδελφοὶ... αὐτοῦ...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..... Ἀρ. ὁ... ἡ... καὶ... ὁ... ἀφ' ἑνὸς... τοῦ... ζευγαριῶν...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

..... τὰ... ἀμεινόμενα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...

..... κυρίως... τὰ... ἡ...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

..... ἐφ' ἑνὸς... εἰς... ἡ... τοῦ... 1920
 ἀφ' ἑνὸς... καὶ... ὁ... τὸ... αὐτὸ...

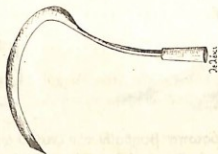
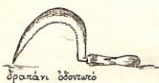
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

με τὸ δρεπάνι

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Εἶναι ἐν χρήσει τὰ δρεπάνια καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τοῦ 1968 καὶ ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με. 1968.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Η λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ εἶναι ὀδοντωτή, ὡς ἐν τῷ παραδείγματι.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Η χειρολαβή του ἔκτο. ξύλινη.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ἡ ἀρχαῖα τὰ ἐξίτητα ἐν τῷ ἔμφρειον*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .. *τοῖς τριτοῖς, μέσων διὰ τὰ ὀσπρία, ρεβιθῶν καὶ τραυ*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *οἱ βοτάνες καὶ μετρη*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἐξίτητα ἀπὸ ἐδάφους*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεiriές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἐδέναν καὶ δέναν ἀμάρτυ ἐξίμερον καὶ χερόβολα*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεiriός) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .. *οἱ χεiriές τοποθετοῦντο ἐπὶ τοῦ θερισμένου ἀγρὸν περὶ μαζὶ καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἐνδὸν κατενέουνται*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ἀγκυλίδες

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

ἔθιρον καὶ θερίζαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες
καὶ ἐλ. εὐ. καὶ ἰδ. καὶ χερσίν

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξκοπῆς). Ποῖο ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Ἡ μοῖραντο καὶ εἰς εἶδος καὶ εἰς χρε-
μα, με ἡμερομίσθιον καὶ εἰς χρῆμα καὶ με
εἰς παροχὴν φαγητοῦ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ναί

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

... *Ναὶ. Κυρίως ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔβδομάδας.*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

... *Ναὶ, διάφορα τραγούδια τραγουᾷ ἡ κοινὴ.*
 ... *ὁ ἡμεῖς τραγουδοῦμεν ἐν τῷ ἡμεῖς ἡμεῖς.*
 ... *καὶ αὐτὴ ὁ ἡμεῖς ἡμεῖς.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψαῦν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

... *Ὀχι, τὸ τῶν σταχύν εἰς τὸν περὶ*
φίρμας.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

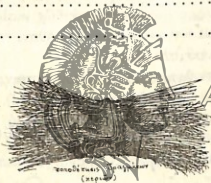
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... *Ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ὅχι ἀμέσως*
μετὰ τὸν θερισμὸν, γὰρ τὸν ξήρανσιν.
ἐπὶ τῶν σταχύν, ὡς, μετὰ τὸν ξήρανσιν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο μετὰ τῶν ἀναγκά-
σαν χρόνον, ὁ ἴδιος, ὁ χειρὶς, ἢ καὶ ἄλλαν
μὲν τῶν ἀπορριμμάτων, μετὰ τῶν ἐξ ἡφαι-
στειομένων, μετὰ καὶ ἐκ τῶν ἐδένοντο μετὰ σχοινί-
αυτοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἀφήνοντο ἐν τῷ ἀγρῷ ἐπὶ ἀριστερῇ
μερὶ καὶ πάντοτε ὁριζιῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

..... Ἀπὸ τοῦ 1940 καὶ ἔστωρα ἡ καλλιέργεια
ἐγίνετο κατὰ τὴν ἐξουσίαν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

..... Ἡ ἐξαγωγή τοῦ ἐγίνετο διὰ τοῦ
..... σκαπάνης.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

..... Ὁ σανὸς ἐξήρθε καὶ ἐφυλάσσεται ἐν διατροφῇ
τῶν ζώων μὲ σανὸν καὶ τριφυλλί. Ἡ καλλι-
έργειά του ἐγίνετο διὰ σκαφὸς καὶ τριφυλλί.
καὶ ἐφυλάσσεται ἐν διατροφῇ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Μὲ κοφτερό.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... τὸ δέλεμα τοῦ χωρίου ἐγένετο...
... μετὰ τὸ μαρτυρῆναι.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Ἡ μεταφορὰ τῶν δεματιῶν ἐκ τοῦ
... ἀγροῦ ἐγένετο ἐν τῷ ἀμύνι ἐνθα καὶ συγκεν-
... τρώσθη αὐτῶν.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... Θεμωνιά ἢ τῆς θεμωνίας γίνεται εἰς σωρόν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ άλώνι;

... Ὑπῆρχεν ἀπὸ ἀνάκαθεν τὸ ἀμύνι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

... τὰ ἀμύνι κατασκευάζετο ἔξω
... τοῦ χωρίου καὶ ἐν μέσῳ καὶ νῦν φερόμεν. ἡμεῖς
... ὁ δὲ φέρει.

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀγῶν ἀνίστη ἐκ πατρὸς ἀποστολῆς καὶ ἀ
ἐκκλησίας ἔργου μετὰ τῆς ἐκκλησίας

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Απ. 1^η Ιαφου, μέχρι 30^{ης} Δι. ο. και ο μιν. εφέσο
εσπ. αμ.

- 7) Εἶδη ἀλωνίων (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Εἶδη... σφαιρικῶν.....
1. Χωφιστάφωνα καὶ 2. Πτερύγινα.....

- 8) Πῶς ἐπίσκευάζεται τὸ ἄλῳν ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλῳνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλῳου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μίγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). τὰ χωματάλῳα καθαρίζονται καὶ

τοῦ. χρίσμου. ἀπὸ. τῆς. διαφοράς. χρόνου. καὶ ἐ-
νεκεν. ἐπαγγελίας. τοῦ. θεοῦ. διὰ. ἡμῶν. ἐν. χρί-
σματι.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνιοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

$$\partial x_1$$

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

... Ἡ κατασκευὴ τῶν δερματῶν γίνεται μετὰ ...
... ἐκείνης ἀφ' αὐτῶν ἀφαιρούμενα ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). **Διὰ τῶν**

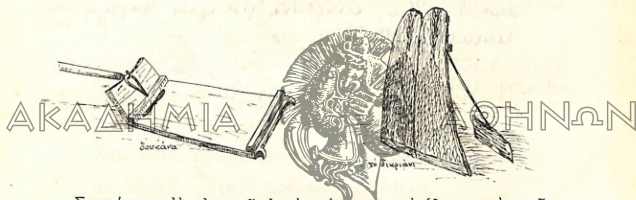
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἕλινας στύλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγιος,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

... Τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ἀχυροποιῶν τῶν ...
... σταχυῶν, γίνεται διὰ τῶν ἑλινῶν ἀναφερο-
... μένων τρῶν ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *ἐν τῷ χει-
ρῶν καὶ ἀλωναῖν, ὑπάρχει ὁ ἐκτετατός ἀνὸς τοῦ δ-
ησίου γίνεται καὶ ὑπερβολὴ τῶν ἡμερῶν*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχανημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

Ὁχι εἰς τὸν τόπον μας

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

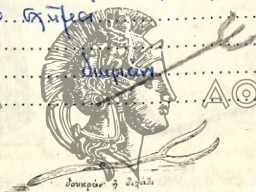
Αρχίζει ἀπὸ πρῶ. πρῶ. μὲ. τελευτᾷ. τῶν
μ.σ.κ. μ.β.ρ.ε.ν.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ. ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...

Τὸ διυριανὸν μὲ τρία ἄκρα ἢ τὸ
ματωτέρω. διχάλι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;.....

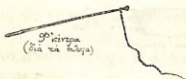
Ναι.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

ἦτο. εἰδική. αλωνόβεργα, μακρὸν μὲν...
μακρὸν μὲν...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

.....ὡχι ἰδιαίτην ὀνομασίαν.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

.....στάχυα.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ ἴδια του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. κοπάνηδες) καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες, οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

...καὶ. δηρὸ. καὶ. ἰδίων. γεωργῶν. μετὰ. ἑαυτῶν. ἐδιδύναι...

...ὡς. δηρὸς. ἐμεγαλύντο. ἀφ' ἑαυτῶν. αἰγῶν. καὶ. βοῶν. ...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

...ὁ. μέσος. ἐχρησιμοποιεῖτο. διὰ. καὶ...

...ἐξ. ἐξ. ἐξ. καὶ. ἐξ. ἐξ. ἐξ. ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

...ἐξ. ἐξ. ἐξ. καὶ. ἐξ. ἐξ. ἐξ. ...

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

..... διὰ τῶν αὐλῶν καὶ μόνον διὰ ρεβιθῶν καὶ φακῶν

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

..... διὰ τῶν μελῶν καὶ συγγενῶν

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....*ὄχι εἰς τὴν ἀφαιρέσειν μα...*
.....
.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ; *Ναί*
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

.....*Ναί Διάφορα ὡς εἶπα*.....
.....

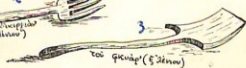
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Πρῶτον ἐκ χωρὶν ἀπὸ τοῦ ἑσῶ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

.....*λειῶμα μετὰ δικριάνι τὸ δὲ κριθ*
2. σχῆμα.....
.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....Ὁ σφαιροφόμος...εὐφρῆ...εἶχε...σφαῖρα ἐκείνη

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....Μὲ τὸ...δικριάνι, ἢ τὸ...μακροκέρω...φα-
μα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....ἄνδρα καὶ γυναῖκα.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.....κόντυλα.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ξεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

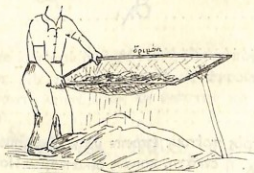
Ὀχι εἰς τὸν λιχνίσματος μα.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπορακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

..... Μὲ τὸ ... ρεμόνι

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

..... Σχηματίζεται σωρὸς διὰ τοῦ φτυαριῶ, μα.
τῶνιν. χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς καὶ
εἰς τὸν κορυφὴν ἐμπηγνύεται τὸ φτυάρι

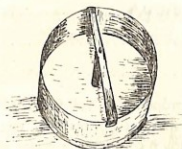
- 8) Ἀ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

..... ὄχι

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

... Η. μίσητος. ἔχωνες. μετὰ. τιτάρου. καὶ. ὕ...
... χαλκίαν. αὐτῶν. ἔχο... 8. ὀκάδες

μισοκαίλι

κουτίλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

α' τὸ παπαδιάτικο
β' τὸ ἀγροφυλακιάτικο
γ' τὸ γυφτιάτικο

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Ἐντὸς τῆς οἰκίας εἰς τὸ ἀμνῆρι

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

..... ἐπὶ τὸν ἀχυρῶνα, ὅπου εὐρίσκωτο ἔξιθι...

... τῷ χωρίῳ

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

..... Μετὰ τὸ ἀλώνισμα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

..... Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποσὸν χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

..... Διὺν ἡμέρας τὸ καίενται ἔθιμον εἰς τὸν...

... περιφίρεται... μα

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξερκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2
Γεπομερίῳ "Ουβέβις

Γεογραφικῶν στοιχείων, τοῦ χωρίου καὶ
τῶ Μαυρονόου. Γεωλογικῶν Διωγμάτων, ὑπὸ
τοῦ Δημ. τοῦ Δημοσθένους Παπανδρέου.

Η Συλλογὴ τῶν παλαιῶν ἐπι-
κρῶν ἀναγραφόμενων, γεογραφικῶν στοιχεί-

ων, ἐγένετο κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ

1^{ης} μέχρι 15^{ης} Φανουαρίου 1970 καὶ τὰ ἐν ῥῶγῃ
στοιχεῖα ἐμήθευσαν ὑπὸ τοῦ κ. Κων. τοῦ

Τσιάνου, κατόπιν τῶ ἐν ῥῶγῃ χαρίτου, ἡμῶν
ἡ ἐκείνῃ μετὰ χρηματικῆς γνώσεως, Διευθυντοῦ

Σχολίου:

Α^{ος} Ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα προερίθ-
ντο διὰ μαθητήσαν καὶ Ρωσινῶν, ὡς καὶ τὰ
πρῶτα καὶ τὰ ἄλλα, ὡς καὶ τὰ πρῶτα διὰ
τῶν Ελλήνων, τὰ δὲ δεύτερα διὰ Ρωσινῶν. Ταῦτα
ἐν ῥῶγῃ καὶ μετὰ, ἀνέκωκαν εἰς τὴν τοῦ

μαρτύρους τῷ χαρίτι καὶ οἱ ἴδιοι ἐς αὐτὰ
εἰρχάμενοι, εὐσεβὲς ὀρίαν, οἷον δὲ εἶχον
ἀρρεσκὴν χειρουργίαν καὶ ἐμνηστεύθησαν
ἐν ταῖς διαθήκαις μεγάλης ἐκείνης.

Ἡ διανομή τῶν μετετάκτων, εἰς τὰ
τεῖνα ἔφινετο καὶ εὐφραν χίνετο καὶ ἡδὺ
καὶ μετὰ τῷ θανάτῳ, τῷ ἡτέρῳ.

Διὰ τὸ ὄργανον τῶν χειρουργῶν, διὰ
τὴν ἐποράν, ὅτι, καὶ ἡ βράβευσις, ἀρρεσκὴν
καὶ ἀρρεσκὴν καὶ ἡ βράβευσις, ἐμνηστεύθησαν
μετὰ τῷ ἔτῳ 1940, τὸ ἔξῃ μὲν ἀποτρυν
μὲ τὰ κατὰ τὴν ἐξαρτήματα αὐτῶν.

1. Χειρογράβι. 2. Κοντοῖρα. 3. Ὀρίαν
4. Στανάρι. 5. Ὀρίαν. 6. Ὀρίαν
7. Ὀρίαν. καὶ 8. Ὀρίαν μετὰ τῷ Ὀρίαν.

Διὰ τὸ μαθήματα τῶν Ὀρίαν δὲ χειρουργῶν
χρησιμοποιοῦνται, τὴν βράβευσιν, ὅτι ὁ
Ὀρίαν τῷ Ὀρίαν, ἀπὸ ἐνὸς Ὀρίαν
τῶν βράβευσιν καὶ ἀπὸ ἐνὸς μαθήματα
τῶν Ὀρίαν, διὰ τῶν Ὀρίαν, ὅτι.

[illegible]

1. $\frac{1}{2}$ of the work is done by A and B together.
 2. $\frac{1}{3}$ of the work is done by B and C together.
 3. $\frac{1}{4}$ of the work is done by C and A together.

Handwritten text: *Handwritten text, possibly a signature or name, partially obscured by a stamp.*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΥΔΕΚ)

Handwritten text on a lined page, partially obscured by a decorative flourish.

10/15

Handwritten text (likely bleed-through from the reverse side):

...
...
...

$\frac{1}{x^2} = x^{-2}$

[illegible]

Handwritten text: *Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script.*

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

1. ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

υπάρχειν ἐς τὸ ἕτερον αἶμαρ αὐτῆς.

Ἀπὸ τοῦ ἔτος 1940 καὶ ἐννεύθει χρη-
σιμοποιεῖται τὸ εἰδυφὺν αἶμαρ, καὶ τὰ
κάτωθι κῆρα ἐξαπύματα αὐτῶν.

1' Χειρογράφ. 2' Κονταύρα. 3' Ὀνι
καὶ 4' κηδὶ.

Τὸ ξύμνον αἶμαρ κατεγράφη
ἐδῶκ, χωρὶς τὸ δι' εἰδυφὺς τοιοῦτον ὁ εἰ-
δυφύρξ.

Ἀπὸ τοῦ ἔτος 1950, ἀνευρεθῆσαν
ἀπαντα τ' ἀνωτέρω τὰ τραυτέρ, ἐκτὸς ἐρε-
χίστων περιπτώσεων δι' αἷς ἀνόβη ὑπάρχη
τὸ εἰδυφὺν αἶμαρ.

Ἡ λήπανσι τῶν χωραφῶν μέχρι τὸ
ἔτος 1930, ἐρίντο διὰ γυναικῶν κείνων καὶ
ἀπὸ τοῦ ἔτους αὐτῶν μέχρι σήμερον, δια γη-
μικῶν ληγεμάτων.

Τὸ γένος τῶν βοδιῶν, ἐρίντο καὶ
ἀνορύβη, μετὰ τὴν ἐμφραστὴν ὁμοιο-
χίαν τοῦ ἐξεταζομένου.

Βάφομε τὸ θυγὶ, καὶ τραχιγὸ τῶν βοδιῶν
τὰ θηῖα ἔχομε δειμένα μετὰ βοιδόχο-
να, παρᾶμε στὸ γαίον του, αἱ γυνῆς
αἱ θηῖα κατόνιν δίνουμε μετὰ νύφε-
για

Διὰ τὴν θηοράν τῶν αἰών, μετὰ
καὶ βρώμε, εἴνετο ἐν ὄρχωμα, τὴν δὲ
γοητῶν δι' ἐντολαὶν δύο τοιαῦτα:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Β^α: Ο θερμασμός έγινε με δρεπάνι, έχον οδοντωτό υόφιν, μέχρι το έτος 1968 όταν εντορίσθη ειδική μηχανή θέρμασης, η οποία έφαινε τον υόφιν από το χωρίον.

Ο θερμασμός γίνεται κυρίως την άρχη της εβδόμαδος και τα πρωίνα ώρα, διά την δροσίαν και εδραιώσεται το μέγεθος αυήτου ευχάριστη ή έσορη του θέρου άνδρες και γυναίκες, εν τω ίδιο χωρίον και άλλων γειτονικών, ξεκινόντο μέσα στα καταικτηνο υάφιο, τραγουδώντες πορρι τοπικά τραγούδια της Παιδείας.

Δύναται ένα, θέρμας, ή ό εξαταζόμενος αναφέρει να θέρμας πότε στέμας τα υέρμας, χωρίς αυτό να εσφαλθεί με το δίεμο των χοροδών. Ο ίδιος στα ντακιά του χρόνια, δηλαδή 1920 μέχρι 1930, αναφέρει ότι μαζί με τον αδελφόν του, έθέρμας σε μίαν ήμραν χωράει εκατόν, δίνω στέμας.

Με τὸ δίσαιμο, αἱ χειρὶς αὐτῶν ἀσχολοῦνται
καὶ οἱ ὀδοὶ καὶ θέρων, ἀλλὰ καὶ ἄλλα
ῥέμ, αὐτὰ ἀνοχάνθαι αὐτοῦ.

Μετὰ ἀπὸ ὀλίγου ἡμέρας, ἐδίδοντο
τὰ χορόφορα αἱ μεγάλα δειμάτια, τὰ ὅποια
παρέμεναν ἐν ὀλίγῳ ἐν τῇ χωράφῃ, πρὸς
ζύραναι.

Τὸ δίσαιμο τῶν δειμάτων, εἵνεκεν
μὲ ἐδίωκ' ὅσιν, κατὰ τὰ δειμάτια
καὶ ταῦτα εἴδοντο μὲ εἰσάγειν αὐτοὺς ἐν τῇ
ἐνοχῇ αὐτῶν ἐσπέρναι καὶ μὲ ψαθί, τὸ
ὅποια ἐρύτταν ἐν τῇ ἐνὶ τῇ γήμῃ
Τεχνῶν.

Ὅταν εἴκοιτο ἡμέρῃ ἡ ζύραναι
τὰ δειμάτια ἐρύττανοντο αἱ ποτὶς τῶν
(ἐξυπνέσθαι ἐν προημείνῳ μεταξὺ χωρ-
χων) καὶ μεταφέροντο εἰς τὸ ἄλῃν, τὸ
ὅποια εὑρίσκετο ἐξωθί καὶ χωρίον καὶ αἱ
ῥέμ ζέδωτο, γιὰ νὰ τὸ παίρνῃ περιβά-
τον αἶρας. Ἐντὶ παρέμεναν ἐν 10 ἔμ,

αὐτοῦ τοῦτον ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ὅτι ἐν
 οὐδὲν ἰσχυρὸν ἔστιν ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ

ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ

ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ
 ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ ἡ ἀποδοῦναι ἐν ἐκείνῳ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

15 ἤμερς καὶ μετὰ τὴν ὁρμὴν ἔγινετο ὁ ἀγωνισμός.

Γ' Ὁ ἀγωνισμός ἐβάρυντο ὡς ἀληθινὸ πανηγύρι γιὰ τὴν περιφέρειάν μας.

ἤρχεν τὴν 1^η Περσὶαν καὶ ἐσπέρωνε τὴν 30^η τῶν ἰδίων μηνός, δι' ὃ καὶ ὁ ἠθροχὸς μέναι ὀνομάζετο ἀγωνάρι.

Τὸ ἀγώνισμα ἔγινετο ὑπὸ ἑδικιῶν αἰτινῶν εἶχον γερὰ ἄροχα καὶ ἐμαρῶντο ἀγωνισταί. Μετὰ ἡ πόλις ἀσφαλεμένη ἐκράβια διὰ τῶν γεωργῶν καὶ ἀρετὰ κοπιῶν διὰ τὰ ἄροχα.

ἤρχεν ἀπὸ νύκτα καὶ ἐσπέρωνεν κατὰ τὴν μεσημέριαν καὶ ὡς ἐντεχία μετὰ τὸ φαγεῖν, εἰάν ὁ ἀνέμῳ ἦτο εὐνοσίῳς ἔγινετο τὸ λήχνισμα, ὑπὸ πολλῶν προσώπων μετὰ διμερίαν.

Μετὰ τὸ λήχνισμα, ἀφ' αὐτοῦ ἀποχωρίζετο ὁ κερνὸς ἀπὸ τὸ ἀχύρο, ἐφραζέτο γὰρ τὸ σιτάρι καὶ ἐμαθαρίζετο αὐτὸς.

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑΝ

Ζ

τὸ σκίβημα μὲ τὸ ρεμόνι καὶ κατόπιν
ὁ σχηματίζομενος τεχνικὴ σαρὶ μαζεύ-
ετο εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀφηνίου.

Ἐπὶ τοῦ αἵ ἀνω σαρῶν ὁ ποικιλοῦρμος
ἐκάραθεν εἰς τοὺς κορυφῶν τῶν σταυρῶν
καὶ ἐξηκολούθησε ἐπ' αὐτῶν τὸ ἑνῆς καὶ
ἀπὸ τοῦ βάθους τῶν, ἕως εἰς τοῖς οὐτοῖς νὰ
μαντέψῃ νόθους καὶ δὲν ἔα ἴσχυριν ὁ σω-
ρῶν.

Ἐπὶ τῶν ἀντιστοιχιῶν 1^η ὁ ἀφηνί-
ορῶν 2^η ὁ Πανός 3^η ὁ ἀφροσύνας καὶ
4^η ὁ διερχόμενος ἴσχυριν καὶ ἐν συνεχείᾳ
ὁ κενὸς μεταφέρετο εἰς τὸ σκίβημα καὶ ἐκτε-
θετο εἰς τὸ ἀφηνίον.

Ἡ διακοχὴ τοῦ σκίβους, ἐκτεθετο ἀπὸ
τὸ ἀποθνεύμενον σκίβημα.

Αριθ. Πρωτ. 13

Προς
Το Κέντρον Έρευνας τῆς Ελληνικῆς Λο-
γραφίας, Αναγνωστοπούλου 14
Ἀθήναι 136.

Εν Πάσῳ Μαυρουῦ τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβά-
σωμεν ὑμῖν συνημμένως, ἐρωτηματολόγιον
μετὰ σχετικοῦ χειρογράφου, συλλεγείσθαι ὑφ'
ὑμῶν, λογογραφικῆς ὑλῆς, ἐν τῇ περιφέρειᾳ
ἐνθα ὑπηρετοῦμεν.

Μετὰ τιμῆς
Ἐκ τοῦ Ἐργείου

Διευθυντὴς
[Signature]